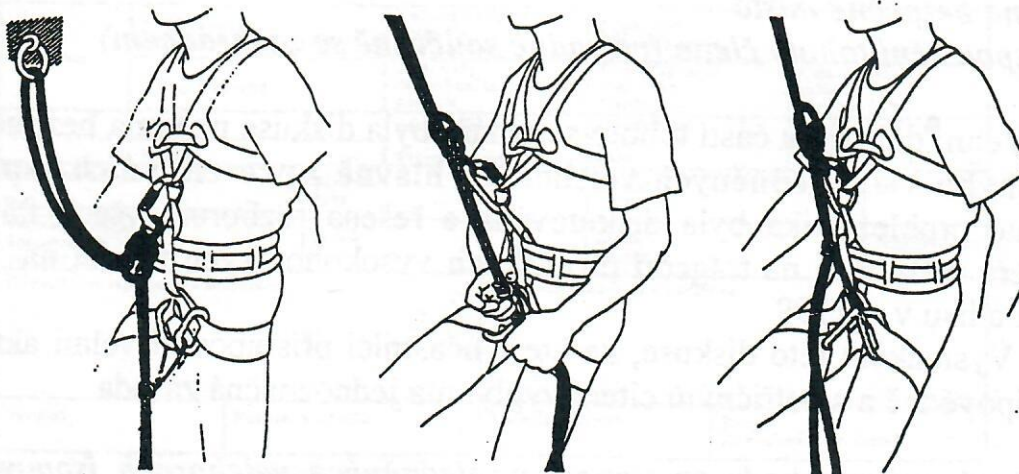

Metodické informace 1/2000

Na semináři lektorů VHT konaného v Dobřívě u Rokycan ve dnech 14. - 16. 4. 2000 byly upřesněny resp. zdůrazněny zásady vyplývající ze závěrů předchozího semináře (Metodické informace 1/99).

1. Zásadní upřesnění bylo přijato ke stati „Sebejištění při slaňování“. Na základě praktického procvičení a zvážení všech kladů a záporů a byl přijat jednoznačný závěr, že i pro vysokohorskou turistiku je nutné a výhodné při slaňování používat k sebejištění prusíku pod osmou (viz obr.)

Krátký prusík se posouvá rukou po laně . Pustí-li slaňující lano s posunujícím prusíkem dojde automaticky k jeho utažení a tím i k blokaci dalšího klesání těla. Prusík prakticky nahrazuje stisk lana rukou. **Pozor, prusík nesmí být příliš dlouhý.** Musí se pod slaňovací osmou pevně dotáhnout mnohem dříve, než by byl do ní vtažen.

Velkou výhodou tohoto způsobu je skutečnost, že veškerá zátěž je neustále na osmě a ne na tenké prusíkové smyčce. Tento způsob také umožňuje úmyslnou fixaci polohy na slaňovacím laně např. z důvodu činnosti, která vyžaduje volné ruce atd.

Z bezpečnostních důvodů, aby prusík nemohl sklouznout z lana, se musí samostatně (z důvodu, aby se nekroutilo lano) na oba konce lana udělat samostatný uzel.

2. Jedním z problémů, které byly procvičovány na tomto semináři je řešení situace, která může nastat při postupu družstva po zajištěné cestě t. j. pádu účastníka a jeho „vyproštění“. Bohužel s touto situací se při plánování a vedení túr tohoto charakteru v podstatě vůbec neuvažuje, přitom tato situace může často nastat (vysílení, změna počasí, následky elektrického výboje při blesku atd.). V praxi se to potvrzuje hlavně tím, že ve výzbroji družstva většinou chybí lano (lépe dvě kratší lana cca po 20 m) a potřebné jistící prostředky (smyčky, karabiny, osma atd.). Tato výzbroj je nepostradatelná při činnostech vyplývajících z výše zmíněné situace.

Jedná se o :

- *vytažení postiženého člena, jak bezyládného, tak i spolupracujícího na bezpečné místo*
- *spouštění tohoto člena (případně současně se záchrancem)*

3. Velmi důležitou částí tohoto semináře byla diskuse na téma **bezpečnost pohybu v zaledněných velehorách hlavně z preventivních aspektů**. Tato problematika byla diskutována a řešena rozбором všech faktorů, které měly vliv na tragedii plzeňských vysokohorských turistů na Gran Paradisu v r. 1999.

Výsledkem této diskuse, ke které účastníci přistupovali velmi aktivně, odpovědně a s patřičným citem vyplynula jednoznačná zásada.

Více denní přechody se stanem v zaledněných velehorách jsou vysoce náročné a riskantní akce, které mohou absolvovat jen vysoce trénovaní, špičkově technicky, fyzicky a psychicky vybavení jedinci a to při dodržování všech bezpečnostních zásad. Tyto akce nemohou být rozhodně masovou autobusovou akcí !!!

4. Na tomto semináři bylo též konstatováno, že platnost a účinnost většiny zásad vyplývajících ze závěrů přijatých na semináři lektorů VHT v 1998 v Jesenici byla činností VHT mezi těmito semináři jednoznačně prokázána

Myslím si, že není z tohoto důvodu od věci si shrnout i hlavní zásady přijaté na tomto semináři. Jsou to :

- nepodceňovat fyzickou, technickou a nakonec i psychickou přípravu účastníků před akcí, jakož i důkladnou kontrolu jejich výzbroje a výstroje

- při výběru účastníků postupovat velmi odpovědně
- procvičit sestupy v terénu až do obtížnosti III. (první zakládá jištění, ostatní sestupují, jako po „fixu“, poslední ruší jištění a je jištěn prvním odspodu)
- zařadit mezi využitelné uzle „zadrhovací vánočku“, to je uzel, který lze povolit i při zatížení
- při slánění se vždy sebejistit
- při pohybu na zajištěných cestách a při činnosti na cvičných skalách vždy používat správnou horolezeckou přilbu
- při pohybu na tůře vždy se řídit rychlostí a vůbec celkovým umem nejslabšího
- „nebát se, resp nestydět se“ omezit, nebo zrušit tůru, pokud by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti
- vedoucí tůry musí být sám v takovém stavu, aby měl ve všech ohledech co největší rezervy (pozor na netrénovanost, momentální indispozici, věk atd.), prostě musí mít tůru „pod palcem“

Ve všech tématech a souvislostech, která nastolil tento seminář opět vyplynulo, že minule doporučená publikace „ **Bezpečnost a rizika na skále a ledu**“ od Pita Schuberta je díky hlubokým znalostem a zkušenostem autora a svou, někdy i razantní výmluvností pro naši činnost **velmi důležitá !!**

Měla by to „povinná“ četba nejen pro lektory VHT, ale i pro všechny vysokohorské turisty !!!

Je nutno si uvědomit, že odpovědnost vedoucího tůry, kterého jsme mnohdy školili a zkoušeli, nebo budeme školit a zkoušet, za její celkový zdar je téměř stoprocentní.

Závěrem je nutno konstatovat, že sebelepší a sebedokonalejší zásady, které nejsou dodržovány a naplňovány **jsou bezvýznamné !!!**

Zpracoval : Ladislav Bureš, červen 2000